

БЕКІТЕМІН
Оқу ісі жөніндегі проректордың м.а.
Хикметов А.К.
 « ____ » _____ **2017 ж.**

Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті
 Биология және биотехнология факультеті
 Биотехнология кафедрасы

Силлабус
Күзгі семестр 2017-2018 оқу жылы

Курс туралы академиялық ақпарат

Пән коды	Пән аты	Түрі	Аптасына сағат саны			Кредит саны	ECTS
			Лек	Практ	Зертха		
MAO4508	Микробтық ақуыздар өндірісі	БК	2	1	0	3	5
Дәріскер	Сыдықбекова Райхан Конаевна биология ғылымдарының кандидаты, доцент м.а.				Офис-сағаттар		Кесте бойынша
e-mail	Raihan.Sydykbekova.@kaznu.kz , raihan_07_77@mail.ru						
Телефондар	Жұмыс: 3773327 Ұялы: 87078505754				Аудитория		510
Ассистент	Аты-жөні, ғыл.дәрежесі, ғыл.атағы				Офис-сағаттар		
e-mail	E-mail:						
Телефоны	Телефон:				Аудитория		

Курстың академиялық презентациясы	Оқу курсының түрі «Микробтық ақуыздар өндірісі» оқу курсы мамандығы бойынша магистратураның білім беру бағдарламасындағы элективті курсы болып табылады. Курстың мақсаты: білім беру бағдарламасының біліктілік талаптары контекстінде күтілетін кәсіби біліктілігін қалыптастыру Когнитивті: қабілетті болу - «Микробтық ақуыздар өндірісі» пәнінен алған (нақты) білімі мен түсінігін ғылыми және әдістемелік ерекшелігін көрсете білуге; - зерттеу құрылымы саласындағы жалпы түсінікті және оның элементтері арасындағы байланысты (нақты) көрсетуге; Функционалдық: қабілетті болу - «Микробтық ақуыздар өндірісі» пәнінен алған ғылыми және әдістемелік білімдерін іс жүзінде қазіргі заманғы ғылыми материалдарды мамандықтың кәсіби білімі контекстіне жаңа білім енгізу, оның іс жүзінде пайдаланылуын түсіндіру; - оқу-ғылыми жағдайын талдау, оны шешу бағытын ұсыну; - жеке немесе топтық оқу-зерттеу қызметі саласындағы (нақты) зерттеулерге тән әдістерді (зерттеулер, есептеу, талдау және т.б.) пайдалану;

	Жүйелі: қабілетті болу - курста алған білімдері мен бітіру жұмыстарының контекстінде, оқу модулінде (нақты) алынған нәтижені бағалау және түсіндіру, жинақтау; - курстың ғылыми мәселелерін шешу динамикасын талдау (нақты мәселені зерттеудегі ғылыми шолулар); - курсты зерттеу нәтижелеріне талдау жасау, оларды ғылыми эссе, презентация, жоба, пікір, ғылыми шолу және т.б. түрінде жинақтау; Әлеуметтік: қабілетті болу - курсты сындарлы оқуға, әлеуметтік өзара әрекеттестікке және ынтымақтастыққа; Ғылыми тұрғыда курстағы мәселені қарастыруды ұсыну, оның ғылыми маңыздылығын дәлелдеу; - сынды қабылдау және сынау; - топта жұмыс істеу; Метақүзіреттілік: қабілетті болу - студенттерге кәсіби маман ретінде жеке тақырыптық, жобалық зертеулер мен эссе тапсырмаларын жүзеге асыруда тыңдалған курстың рөлін ғылыми тұрғыда сезіну.
Пререквизиттері	Студенттерге осы пәнді оқуға дейін меңгеруі тиіс оқу курстары: органикалық және георганикалық химия, микробиология және вирусология, микроорганизмдер биотехнологиясы, тағамдық биотехнология, экологиялық биотехнология.
Әдебиеттер және ресурстар	Әдебиеттер: 1. Клунова, С.М. Биотехнология: учебник / С. М. Клунова, Т. А. Егорова, Е. А. Живухина. – М.: Академия, 2010. - 256 с. – ISBN 978-5-7695-6697-4 2. Тараторкин, В.М. Ресурсосберегающие технологии в молочном животноводстве и кормопроизводстве: монография / В. М. Тараторкин, Е. Б. Петров. - М.: Колос, 2009. - 375 с. – ISBN 978-5-10-004075-0 3. Биотехнология: свершения и надежды: Пер. с англ. / Под ред. В.Г. Дебабова. – М.: Мир, 1987. – 411 с. 4. Блинов, В.А. Общая биотехнология. Курс лекций, Ч. 2. / В.А. Блинов. – Саратов, 2004. – 144 с. – ISBN 5-7011-0436-2 5. Блинов, В.А. Получение биодизеля из отходов пищевой промышленности / В.А. Блинов, С.В. Ковалева, Н.А. Лызин // Вопросы нормативно-правового регулирования в ветеринарии. – 2009. – №4 – С. 91-92. 6. Егорова, Т.А. Основы биотехнологии / Т.А. Егорова, С.М. Клунова, Е.А. Живухина. – М.: Издательский центр «Академия», 2003. – 208 с. – ISBN: 5-7695-1967-3 7. Загоскина, Н.В. Биотехнология: теория и практика / Н.В. Загоскина, Л.В. Назаренко, Е.А. Калашникова, Е.А. Живухина. – М.: Оникс, 2009. – 496 с. – ISBN 5488021736; ISBN-13(EAN) 9785488021730 8. Сазыкин, Ю.О. Биотехнология: учебное пособие для студентов высших учебных заведений / Ю.О. Сазыкин. – М.: Изд. Центр «Академия», 2008. – 256с. – ISBN 978-5-7695-5506-0 9. Шевелуха, В.С. Сельскохозяйственная биотехнология / В.С. Шевелуха, Е.А. Калашникова, Е.С. Воронин и др. – М.: Высшая школа, 2003. – 469 с. – ISBN 5-06-004264-2 10. Клещев Н.Ф. Агробиотехнология: биологическая фиксация азота. Учебное пособие. Харьков. НТУ «ХПИ», 2014. – 170 с. Интернет ресурстары: Курсты оқыту барысында төмендегідей отандық, алыс және жақын шет елдердің көрнекі ғылыми оқулықтары мен

	бағдарламалар қолданылады. Аталған материалдарды ҚазҰУ кітапханасынан және интернет сайттардан алуға болады, <i>univer.kaznu.kz</i> жүйесіндегі ПОӘК бөлімдерінен, тиісті MOOK онлайн курстарын меңгеру. 1. Базы данных, информационно-справочные и поисковые системы, Агропоиск, полнотекстовая база данных иностранных журналов Doal, поисковые системы Rambler, Yandex, Google; 2. Альянс стран СНГ «За биобезопасность» (ссылка доступа – http://www.biosafety.ru/) 3. Журнал «Биотехнология» (аннотации статей) (ссылка доступа – http://www.genetika.ru/journal) 4. Направления экологической биотехнологии (ссылка доступа – http://www.bioplaneta.ru/research/ecology/) 5. Научная электронная библиотека eLIBRARY.RU: журналы раздела тематического рубрикатора «Биотехнология» (ссылка доступа – http://elibrary.ru/rubric_titles.asp?rcode=620000) 6. On-line-журнал «Биотехнология. Теория и практика» (ссылка доступа – http://www.biotechlink.org) Словари и энциклопедии (ссылка доступа – http://academic.ru/)
Университет - тің моральды-этикалық құндылықтары контекстіндегі академиялық саясат	Академиялық тәртіп (мінез-құлық) ережесі: Сабақтарға міндетті қатысу, кешігуге жол бермеу. Оқытушыға ескертусіз сабаққа келмей қалу немесе кешігу 0 баллмен бағаланады. Тапсырмалардың, жобалардың, емтихандардың (МӨЖ, аралық, бақылау, семинарлық, жобалық және т.б. бойынша) орындау және өткізу мерзімін сақтау міндетті. Өткізу мерзімі бұзылған жағдайда орындалған тапсырма айып баллын шегере отырып бағаланады. Академиялық құндылықтар: Академиялық адалдық және тұтастық: барлық тапсырмаларды орындаудағы дербестік; плагиатқа, алдауға, шпаргалкаларды қолдануға, білімді бақылаудың барлық сатысында көшіруге, оқытушыны алдауға және оған құрметсіз қарауға жол бермеу. (ҚазҰУ студентінің ар-намыс кодексі). Мүмкіндігі шектеулі студенттер Э- адресі ..., телефоны ... бойынша кеңес ала алады.
Бағалау және аттестациялау саясаты	Критерийлік бағалау: дескрипторларға қатысты барлық оқыту нәтижелерін бағалау (аралық бақылауда және емтихандарда күзiретiлiктiң қалыптасуын тексеру). Суммативті бағалау: дәрісханадағы белсенді жұмысы мен қатысуын бағалау; орындаған тапсырмаларын бағалау, СӨЖ (жоба / кейс / бағдарламалар / ...) Қорытынды бағалауды есептеу формуласы.
Оқу курсы мазмұнын жүзеге асыру күнтізбесі (кесте) (1 қосымша)	Дәрістік, практикалық / семинарлық / зертханалық / жобалық жұмыстардың / МӨЖ тапсырмалары тақырыптарының апталық сипаттамасы; тақырып көлемін көрсету және бақылау тапсырмасын қоса бағалауды балға бөлу. Семестрдің бірінші жартысындағы оқу бағдарламасының мазмұнын талдау және жинақтау (1 аралық бақылау) ғылыми эссе түрінде/оқылған тақырыптардың ғылыми мәселелерін жүйелі талдау/жеке тақырыптық зерттеулерге презентациялар/топтық жобалық жұмыстарға және т.б. жасауға қосқан жеке үлесін бағалау.

1 Қ ОСЫМША

Оқу курсы мазмұнын жүзеге асыру күнтізбесі (кесте)

Оқу курсы мазмұнын жүзеге асыру күнтізбесі:

Апат / күні	Тақырып атауы (дәріс, практикалық сабақ, МӨЖ)	Сағат саны	Максималды балл
1	2	3	5
1	1 дәріс. Молекулалық азоттың биологиялық фиксациясы. Молекулалық азоттың сіңірілу ерекшеліктері. Молекулалық азот биологиялық фиксациясының тарихи аспектілері. 1 практикалық сабақ. Табиғаттағы азот айналымы	2 1	6
2	2 дәріс. Молекулалық азот фиксациясының биохимиялық негіздері. 2 практикалық сабақ. Азотты тыңайтқыштар	2 1	6
3	3 дәріс. Леггемоглобин және азоттың фиксациясының реттелуі. 3 практикалық сабақ. Денитрификация үдерісінің маңызы СӨЖ: 1 Тапсырманы өткізу «Азот айналымындағы бактериялардың, ашытқылардың, балдырлардың және саңырауқұлақтардың маңызы»	2 1	6 20
4	4 дәріс. Азоттың биологиялық фиксациясының жанама өнімдері. 4 практикалық сабақ. Денитрификация үдерісінің маңызы	2 1	6
5	5 дәріс. Бактериалды тыңайтқыштардың микробиологиясындағы биофиксация процестері. Өсімдіктердің топырақтағы микроорганизмдердің дамуына әсері. 5 практикалық сабақ. Аэробты азотфиксациялаушы микроорганизмдер СӨЖ: Цианобактериялар және олардың биологиялық фиксациядағы ролі. Азотфиксациялаушы цианобактериялар мен микробалдырлар негізіндегі консорциумды қолдану және оның болашағы.	2 1	6 20
6	6 дәріс. Ризосфера және оның микрофлорасы. Топырақтағы микрофлора құрамының өзгеруі. Бактериялар мен жергілікті штамдардың тірі қалуы. 6 практикалық сабақ. Бұршақ тұқымдас дақылдардың агротехникасындағы түйнек бактериялардың маңызы	2 1	5
7	7 дәріс. Өсімдіктерге бактериялардың әсері. Азотфиксатор-микроорганизмдер. 7 практикалық сабақ. Бұршақ тұқымдас дақылдардың агротехникасындағы	2	5

	түйнек бактериялардың маңызы СӨЖ: Азот айналымындағы ашытқылардың және саңырауқұлақтардың маңызы.	1	20
	Аралық бақылау 1. Азоттың биологиялық фиксациясы		100
8	Midterm exam		100
	8 дәріс. Белсендіріші-бактериялар, антагонист-бактериялар және ингибитор-бактериялар. Бактериялды тыңайтқыштардың түрлері мен биотехнологиясы. 8 практикалық сабақ. Микроорганизмдердің топырақта таралуы	2	5
		1	
9	9 дәріс. Ауылшаруашылық дақылдарының өнімділігін жоғарылату мақсатында азоттың фиксациялануы үшін биотыңайтқыштарды қолдану. Топырақтың сипаттамалары. Топарықтарды аймақтық жіктеу 9 практикалық сабақ. <i>Clostridium туысының</i> анаэробты бактерияларының топырақ құнарлығындағы рөлі СӨЖ: Ауылшаруашылық дақылдар үшін түйнек бактериялар негізіндегі тыңайтқыштар.	2	
		1	5
			15
10	10 дәріс. Топырақтың өнімділігінің факторлары. Топырақтың қалыптасуындағы мен өнімділігіндегі микроорганизмдердің ролі. 10 практикалық сабақ. <i>Azotobacter</i> туысының биологиялық маңызы	2	
		1	5
11	11 дәріс. Топырақтың түзілу процесі және микроорганизмдердің әрекеті. Топырақтың өнімділігін жасаудағы микроорганизмдер. 11 практикалық сабақ. Түйнек бактерияларының өзгергіштігі мен іріктеу. Биологиялық азотфиксацияны зерттеу әдістері СӨЖ: Ауылшаруашылығындағы биологиялық азоттың рөлі.	2	
		1	5
			15
12	12 дәріс. Топырақты негізгі ластаушылары және олардың өсімдіктердің өнімділігіне әсері. Микробтық биоремедиацияның негізгі принциптері. 12 практикалық сабақ. Топырақтағы құнарлығын арттырудағы азотфиксациялаушы цианобактериялар. Түйнек бактериялары негізіндегі бактериялық тыңайтқыштар - нитрагин и ризоторфин	2	
		1	5
13	13 дәріс. Өсімдіктердің өнімділігін арттырудағы ауылшаруашылығын саласындағы қазіргі заманғы жетістіктері. ЭМ-технологиялар	2	

	13 практикалық сабақ. Топырақты азотпен толықтырудағы микроорганизмдердің рөлі СӨЖ: Азоттың биологиялық фиксациясын химиялық модельдеу	1	5
14	14 дәріс. Органикалық ауылшаруашылығы – «жасыл тыңайтқыш». 14 практикалық сабақ. Азотфиксациялаушы бактериялардың өсімдіктермен қарым-қатынасы.	2	5
15	15 дәріс. Ауылшаруашылық өсімдіктерінің өнімділігін арттырудағы гендік инженерия. Өсімдіктердің өнімділігін арттырудағы биотехнология. 15 практикалық сабақ. Азотфиксациялаушы ассоциациялардың қалыптасу жағдайлары. Азотобактерин препаратын биотехнологияда қолдану мүмкіншілігі СӨЖ: Трансгенді өсімдіктерді алу. Азотфиксациялаушы гендердің биотехнологиясы.	2	5
	Аралық бақылау 2. Азоттың биологиялық фиксациясының практикада қолдану	1	15
			100

Лектор б.ғ.к., доцент м.а.

Сыдықбекова Р.К.

Кафедра меңгерушісі
б.ғ.к., доцент

Кистаубаева А.С.

Әдістемелік бюроның төрайымы,
б.ғ.к., доцент

Жұмабаева Б.Ә.